

Tytuł: Opieka nad chorym z chorobą przewlekłą - w nefrologii dziecięcej / The care of chronic patients in pediatric nephrology

Słowa kluczowe: JAKOŚĆ ŻYCIA NIEPRZESTRZEGANIE ZALECEŃ OPIEKA PRZEKAZANIE OPIEKI NAD MŁODYM DOROSŁYM PRZEWLEKŁE CHOROBY NEREK

Keywords: CARE NON-ADHERENCE QUALITY OF LIFE TRANSITION TO ADULT CENTER CHRONIC RENAL DISEASES

Autorzy:

Ryszard Grenda - Klinika Nefrologii, Transplantacji Nerek i Nadciśnienia Tętniczego, Instytut „Pomnik - Centrum Zdrowia Dziecka”, Warszawa

Streszczenie:

Pacjenci ze schorzeniami układu moczowego często zapadają na choroby o przewlekłym charakterze. Obejmuje to zarówno schorzenia dolnego odcinka dróg moczowych (ich odległe skutki), jak i choroby kłębuszków nerkowych o przewlekającym się, wieloletnim przebiegu. Szczególną grupą pacjentów są chorzy z przewlekłą chorobą nerek (o różnym podłożu), w tym zwłaszcza pacjenci dializowani i biorcy przeszczepu nerki. Niezależnie od wieloletniej strategii leczenia, monitorowania, spowalniania rozwoju niewydolności nerek lub utrzymywania chorych w jak najlepszej kondycji w trakcie leczenia nerkozastępczego, ogromne znaczenie mają problemy jakości życia, przestrzegania zaleceń, rozwoju psychologicznego i fizycznego (zwłaszcza przyniedobrze wzrostu i opóźnieniu dojrzewania płciowego) oraz sztuka umiejętnego przekazania opieki do ośrodka dla chorych dorosłych, bez szkody dla utrzymania standardów postępowania.

Abstract:

Renal patients often suffer from chronic disease, based of long-term consequences of lower urinary tract dysfunction or long lasting glomerular diseases. Patients on dialysis and recipients of the renal graft are specific subpopulation. Nevertheless long-term therapeutic strategy, monitoring and slowing the rate of renal insufficiency or maintaining the best achievable condition of patients on renal replacement therapy, several problems of quality of life, adherence to treatment, psychological and physical development (in patients with substantial growth failure and hormonal retardation), as well of optimal transition to adult center remain to be significant issues for the nephrology team.